

V následujícím abecedně uspořádaném seznamu mechorostů jsou použity tyto symboly před jmény druhů: ! - nález druhu, jehož výskyt byl v minulosti z území již publikován, avšak z jiné lokality, !! - druh nalezený nově pro území Ještědského hřbetu. Nomenklatura je dle práce Zittová et al. (1982).

J á t r o v k y

! *Plagiochila asplenioides*: Hodkovice n.M.; Karlov p.J.; Kryštofovo Údolí. - ! *Riccia glauca*: Světlá p.J.; Vápenice. - ! *Sphenolobus minutus*: Ještěd, Červený kámen; Černá hora.

M e c h y

!! *Amblystegium juratzkanum*: Hodkovice n.M.; Ždárek. - ! *Bartramia halleriana*: Hamrštejn. - ! *Bryum caespiticium*: Ještěd, Mohyla letců. - !! *B. inclinatum*: Černý vrch; Křížany, Lom. - ! *Calliergonella cuspidata*: Hodkovice n.M.; Kryštofovo Údolí. - !! *Dicranum congestum*: Ještěd, Červený kámen. - !! *D. montanum*: např. Lužní důl; Černý vrch; Pilínkov. - ! *Eurhynchium hians*: Machnín; Krkavčí skály; Javorník. - ! *Fissidens bryoides*: Krkavčí skály; Padouchov; Lužní důl. - ! *Hedwigia ciliata*: Černá hora, Ptačí kameny. - ! *Herzogiella seligeri*: Ždárek; Hluboká; Krkavčí skály. - ! *Hylocomium splendens*: Černá hora. - !! *Hypnum lindbergii*: Světlá p.J., Vápenice. - !! *Orthodontium lineare*: Černá hora. - ! *Philonotis fontana*: Ještěd, Mohyla letců; Černý vrch; Kryštofovo - Novina. - ! *Plagiomnium affine*: Machnín; Krkavčí skály; Křížany, Lom. - ! *Pogonatum urnigerum*: Černý vrch; Machnín; Vápenný. - !! *Pohlia bulbifera*: Havran. - ! *P. cruda*: Hluboká. - ! *Racomitrium canescens*: Křížany, Lom. - ! *Rhodobryum roseum*: Křížany, Lom; Hodkovice n.M.; Machnín. - ! *Rhytidiadelphus loreus*: Černá hora. - ! *Scleropodium purum*: Křížany, Lom; Krkavčí skály. - ! *Thuidium tamariscinum*: Křížany, Lom; Kryštofovo Údolí.

Literatura

Franklová (1995): Mechorosty Ještědského hřbetu. - Sborn. Severočes. Muz., Přír. Vědy, Liberec, 19: 61-86.

Zittová J., Váňa J. et Herben T. (1982): Mechorosty. - In: Neuhäuslová Z. et Kolbek J., eds., Seznam vyšších rostlin, mechorostů a lišejníků střední Evropy..., p. 134-178, Botanický ústav ČSAV, Průhonice.

NĚKOLIK VZÁCNÝCH MECHŮ ZE SLOVENSKA

Some rare mosses from the Slovak Republic

Josef D u d a

Liptovská 34, 747 06 Opava 6, Česká republika

Abstract: Four mosses collected by the author in the territory of Slovakia during 1951-1955 are evaluated as vanished (*Hookeria lucens*), rare (*Metaneckera menziesii*) and indeterminate (*Anomodon rostratus* and *Barbula enderesii*) in the second checklist of Slovak bryophytes (Kubinská et Janovicová 1996).

V tomto krátkém příspěvku upozorňuji na 4 druhy mechů, které jsem sbíral na Slovensku v letech 1951 až 1955. Přestože byly určeny, zůstaly jejich lokality dosud nepublikovány. Položky jsou uloženy v OP.

Anomodon rostratus (Hedw.) Schimp.

Mts. Malá Fatra: rupes Biele skaly prope montem Velký Rozsutec, 1150 m s.m., 6.7.1951 leg. J.Duda, det. S.Lisowski.

Barbula enderesii Garov.

Mts. Malá Fatra: ad saxa calcarea summi montis Malý Rozsutec, 1226 m s.m., 6.7.1951 leg. J.Duda, det. S.Lisowski.

Hookeria lucens (Hedw.) Sm.

Mts. Západné Tatry: in convalle Jamnická dolina, ad cataracta torrentis, 1300 m s.m., 19.4.1953 leg. et det. J.Duda.

Metaneckera menziesii (Hook.) Steere

Opp. Liptovský Hrádok: in convalle rivi prope pag. Porúbka, ad saxa calcarea, 850 m s.m., 2.11.1952 leg. et det. J.Duda.

Mts. Slovenské rudohorie: mons Poľana, decl. merid. prope pag. Hríňová, 1000 m s.m., 18.7.1955 leg. et det. J.Duda.

V poslední verzi přehledu slovenských mechorostů (Kubinská et Janovicová 1996) autorky této studie uvádějí, že dnes je druh *Hookeria lucens* na Slovensku druhem vyhynulým (kategorie „E - extinct, missing“, *Metaneckera menziesii* vzácným (kategorie „R - rare“) a druhy *Anomodon rostratus* a *Barbula enderesii* jsou zařazeny do kategorie nejisté („I - indeterminate“).

Literatúra

Kubinská A. et Janovicová K. (1996): A second checklist and bibliography of slovak bryophytes. - *Biológia*, Bratislava, 51/Suppl. 3: 81-146.

MICAREA LITHINELLA (NYL.) HEDL. - PŘEHLÍŽENÝ DRUH LICHENOFLÓRY ČESKÉ REPUBLIKY

Micarea lithinella (Nyl.) Hedl. - an overlooked species of the Czech lichen flora

Zdeněk P a l i c e

Katedra botaniky PFF University Karlovy, Benátská 2, 128 01 Praha 2, Česká republika

Abstract: Specimens of a widely distributed, but less frequently collected microlichen species *Micarea lithinella* (Nyl.) Hedl. from the Czech Republic are discussed. Short description with notes on the ecology and distribution of the species are given. Specific ecological requirements of the species are also shortly discussed. Drawings of ascospores and conidiospores are presented and the species distribution in the Czech Republic based on the examined herbarium material is mapped.

Úvod

Řada druhů lišejníků pro svou nenápadnost snadno uniká pozornosti. Často jsou to přitom ubikvistické druhy rostoucí hojně po téměř celém území republiky. Právě druh *Micarea lithinella* (Nyl.) Hedl. (= *Lecidea holsatica* Erichs., = *L. lauenburgensis* Erichs.), zástupce druhově bohatého rodu *Micarea*, podrobně monograficky zpracovaného Coppinsem (Coppins 1983), patří mezi přehlížené lišejníky. Za hojnější druh je však považován pouze ve Velké Británii (Purvis et al. 1992).

Tímto příspěvkem bych chtěl započít volnou sérii o méně známých, malých a nenápadných, ale zároveň také hojných druzích lišejníků.

Popis

Stélka povrchová, tenká, ± souvislá, zasucha políčkatě rozpukaná, vzácněji areolkovitá až téměř granulsní; fotobiont mikareoidní, buňky 4-7 μm v průměru; apothecia bledá (od téměř čistě bílých až po červenohnědá, nejčastěji světle růžově, oranžově až béžově hnědá), za vlhka téměř průhledná, 0,15-0,55 mm v průměru, mírně až středně vypouklá, bez výrazného okraje (pouze za vlhkého stavu pod lupou je někdy možné vidět tenký světlejší lem), vzácně splývající dohromady, netuberkulární; epihymenium bezbarvé až žlutohnědě (pozor! často inkorporovány tmavé cizorodé částice), KOH-; hymenium světlé až zčásti bledě žluté, 30-55 μm vysoké; vrůstka válcovitá, na apikálním vrcholu přítomna charakteristická amyloidní tubulární struktura (cf. Coppins 1988); spory 1-buněčné, zcela výjimečně i 2-buněčné, po 8 ve vrůstce, vejčité až